HSR (LONDON),
HOUGHTON STREET REVIEW JOURNAL
ISSN: 2058-5519|Impact factor-15.9
http://houghtonstreetreview.com/index.php/hsr

BOSHLANG‘ICH SINFLARDA INTERFAOL METODLARNING TA’LIM SAMARADORLIGIGA TA’SIRI

Yuldasheva Shaxlo Uchqun qizi

Toshkent Amaliy Fanlar Universiteti

Pedagogika fakulteti, Boshlang’ich ta’lim yo‘nalishi, 2- kurs talabasi

Elektron pochta: yuldashevashaxlo9@gmail.com

Telefon: +998949430514

Doi: https://doi.org/10.5281/zenodo.23384310

Annotatsiya: Ushbu maqolada boshlang‘ich sinflarda interfaol metodlardan foydalanishning ta’lim jarayonidagi ahamiyati, o‘quvchilarning faolligi va mustaqil fikrlash ko‘nikmalarini rivojlantirishdagi o‘rni yoritilgan. Shuningdek, interfaol metodlarning kelib chiqishi, ularning an’anaviy ta’lim usullaridan farqli jihatlari hamda amaliy qo‘llanilish samaralari tahlil qilinadi. Tadqiqot natijalariga ko‘ra, interfaol metodlar boshlang‘ich ta’limda bilimlarni puxta o‘zlashtirishga, o‘quvchilarning ijtimoiy va kommunikativ kompetensiyalarini shakllantirishga xizmat qilishi asoslab berilgan.

Kalit so‘zlar: interfaol metodlar, boshlang‘ich ta’lim, ta’lim samaradorligi, o‘quvchi faolligi, innovatsion yondashuv, hamkorlikda o‘qitish.

Annotation: This article highlights the importance of using interactive methods in the educational process of primary grades and their role in developing students’ activity and independent thinking skills. It also analyzes the origins of interactive methods, their distinguishing features compared to traditional teaching approaches, and the effectiveness of their practical application. According to the research findings, interactive methods contribute to thorough knowledge acquisition in primary education and help form students’ social and communicative competencies.

Keywords: interactive methods, primary education, educational effectiveness, student engagement, innovative approach, collaborative learning.

Аннотация: В данной статье освещается значение использования интерактивных методов образовательном процессе начальных классов ,их роль в повышении активности учащихся и развитии навыков самостоятельного мышления Также анализируется происхождение интерактивных методов,их отличительные особенности по сравнению с традиционными методами обучения и эффективность их практического применения.По результатам исследования обоснована ,что интерактивные методы способствуют прочному усвоению знаний в начальном образовании,а также формированию у учащихся социальных и коммуникативных компетенций.

Ключевые слова: интерактивные методы,начальное образование,эффективность обучения,активность учащихся, инновационный подход обучение в сотрудничестве.

HSR (LONDON),
HOUGHTON STREET REVIEW JOURNAL
ISSN: 2058-5519|Impact factor-15.9
http://houghtonstreetreview.com/index.php/hsr

Kirish

Bugungi globallashuv va jadallik bilan rivojlanayotgan axborotlashgan jamiyat sharoitida ta’lim tizimiga qo‘yilayotgan talablar tobora ortib bormoqda. Zamonaviy ta’lim nafaqat bilim berish, balki o‘quvchini mustaqil fikrlaydigan, o‘z qarashlarini erkin ifodalay oladigan, muammolarga ijodiy yondasha oladigan shaxs sifatida tarbiyalashni ko‘zda tutadi. Ayniqsa, boshlang‘ich ta’lim bosqichi o‘quvchining butun ta’lim faoliyati uchun poydevor vazifasini bajaradi.

Shu sababli boshlang‘ich sinflarda qo‘llaniladigan metod va usullar zamon talabiga mos, samarali va o‘quvchini faol ishtirok etishga undovchi bo‘lishi muhim ahamiyat kasb etadi. Ana shunday ilg‘or yondashuvlardan biri interfaol metodlardir.

Asosiy qism

Interfaol metod tushunchasi va uning shakllanishi

Interfaol metod — bu ta’lim jarayonida o‘qituvchi va o‘quvchilar, shuningdek, o‘quvchilarning o‘zaro faol muloqoti va hamkorligiga asoslangan o‘qitish usullar majmuasidir. Ushbu metodlar o‘quvchilarning dars jarayonida passiv tinglovchi emas, balki faol ishtirokchi bo‘lishini ta’minlaydi.

Tarixiy manbalarga ko‘ra, interfaol metodlar XX asrning ikkinchi yarmida, taxminan 1960–1970-yillarda AQSh va Yevropa davlatlarida shakllana boshlagan. Bunga an’anaviy, faqat ma’ruza asosida olib boriladigan ta’limning kutilgan natijani bermasligi, shuningdek, pedagogika va psixologiyada shaxsga yo‘naltirilgan ta’lim konsepsiyasining rivojlanishi sabab bo‘lgan.

Boshlang‘ich sinflarda interfaol metodlarning ahamiyati

Boshlang‘ich sinf o‘quvchilari bilimni asosan ko‘rish, eshitish, muhokama qilish va amaliy faoliyat orqali o‘zlashtiradilar. Interfaol metodlar esa aynan shu jarayonlarni faollashtiradi. Ushbu metodlar orqali:

•har bir o‘quvchi dars jarayoniga faol jalb etiladi;

•o‘quvchilarda mustaqil va tanqidiy fikrlash ko‘nikmalari shakllanadi;

•muloqot madaniyati va jamoada ishlash malakalari rivojlanadi;

•bilimlarni mustahkamlash va amalda qo‘llash imkoniyati kengayadi.

Amaliy tajribalar shuni ko‘rsatadiki, interfaol metodlar qo‘llanilgan darslarda o‘quvchilarning qiziqishi ortadi, dars jarayoni jonlanadi va bilimlarni o‘zlashtirish darajasi sezilarli oshadi.

Yechim va amaliy takliflar

Boshlang‘ich ta’limda interfaol metodlarning samaradorligini oshirish uchun quyidagi yo‘nalishlarda ish olib borish maqsadga muvofiq:

HSR (LONDON),
HOUGHTON STREET REVIEW JOURNAL
ISSN: 2058-5519|Impact factor-15.9
http://houghtonstreetreview.com/index.php/hsr

•dars jarayonida “aqliy hujum”, “klaster”, “rol o‘ynash”, “kichik guruhlarda ishlash” kabi metodlardan tizimli foydalanish;

•o‘qituvchilarning interfaol metodlar bo‘yicha malakasini oshirish;

•darslik va o‘quv qo‘llanmalarni interfaol topshiriqlar bilan boyitish;

•o‘quvchilar fikrini erkin ifodalash uchun qulay psixologik muhit yaratish.

Xulosa

Xulosa qilib aytganda, interfaol metodlar boshlang‘ich ta’lim jarayonining samaradorligini oshirishda muhim pedagogik vosita hisoblanadi. Ushbu metodlar o‘quvchilarning faolligini ta’minlabgina qolmay, balki ularni kelajak hayotga tayyorlaydigan muhim kompetensiyalarni shakllantiradi. Ta’lim sohasida amalga oshirilayotgan islohotlar doirasida interfaol metodlarni keng joriy etish barkamol va ziyoli avlodni tarbiyalashga xizmat qiladi. Shu bois, har bir pedagog zamonaviy ta’lim texnologiyalarini chuqur o‘rganib, ularni amaliyotda samarali qo‘llashi zarur.

Foydalanilgan adabiyotlar.

1. Abdullayeva M. Pedagogik texnologiyalar asoslari. – Toshkent: O‘qituvchi, 2020.
2. Azizxo‘jayeva N. Zamonaviy pedagogik texnologiyalar. – Toshkent, 2019.
3. Xolmatova S. Boshlang‘ich ta’lim metodikasi. – Toshkent: Fan va texnologiya, 2021.
4. UNESCO. Interactive Teaching and Learning Methods. – Paris, 2018.
5. Davlat ta’lim standartlari. Boshlang‘ich ta’lim yo‘nalishi. – Toshkent, 2023.